

Inici
Actualitat »
Recerca »
Comentaris Viruslents
Bioseguretat ICTS-RLASB

Catalunya és OLTB. Primera fita d'una cursa de fons

divendres 03 de febrer de 2023 [Animals, Tuberculosi](#)

La declaració de Catalunya com a zona oficialment lliure de tuberculosi bovina (OLTB) per part de la Comissió Europea és una fita importantíssima dins d'una llarga cursa per l'erradicació de la tuberculosi animal.

L'actual programa d'erradicació accelerada de tuberculosi en l'espècie bovina va començar a implementar-se a finals dels anys 80'. Després de quasi quatre dècades, Catalunya ha assolit l'objectiu d'obtenir l'estatus OITB, una gran notícia per al sector ramader del vaquí, que no només és un reflex de la millora de l'estat sanitari de les explotacions bovines catalanes, sinó que també és el **reconeixement a l'esforç continuat i cooperatiu de tots els actors implicats** durant les darreres dècades, començant pels ramaders i ramaderes del nostre territori, seguit del col·lectiu veterinari responsable d'executar les campanyes de sanejament, dels Serveis Veterinaris Oficials, laboratoris, científics i altres professionals. No obstant, aquest nou estatus és una fita imprescindible però encara no suficient per assolir **l'objectiu final de l'erradicació de la tuberculosi animal**. Davant del risc d'un cert relaxament cal mantenir en tensió tot el sistema de vigilància i control construït durant aquests anys.

Què vol dir ser OLTB?

L'estatus OLTB és una reconeixement a un territori després de constatar que la prevalença de la tuberculosi en l'espècie bovina en aquest territori és molt baixa i sostinguda en el temps, malgrat això **no implica la completa erradicació de la malaltia**. A partir d'aquí, el programa d'erradicació de la tuberculosi bovina d'acord amb la legislació europea, obre la possibilitat a implementar, progressivament, mesures de control alternatives a les de les regions encara no declarades com a indemnes.

El principal risc es troba fora de les nostres fronteres?

No. Si més no, no com en altres malalties exòtiques com pot ser la Pesta Porcina Africana. Sense menystenir els casos que puguin ser importats (és necessari mantenir i reforçar els controls previs als moviments), cal tenir present que **la tuberculosi animal continua sent una malaltia endèmica a Catalunya** i els bacteris que la causen (principalment *Mycobacterium bovis* i *Mycobacterium caprae*) encara circulen en ungulats silvestres (com el porc senglar), alguns animals domèstics (com la cabra) i en la interfície entre ambdós. Aquest és avui el principal risc d'entrada de la tuberculosi a les explotacions bovines, juntament amb la **infecció residual**.

Què és la infecció residual?

Per la nostra sorpresa, els darrers tres brots de tuberculosi bovina a Catalunya han estat causats per unes soques de *M. bovis* que ja havíem detectat anteriorment en les mateixes àrees geogràfiques, però que feia més de 10 anys que no apareixien. Alguna de les explotacions positives ja ho havia estat una dècada enrere i no es pot excloure la possibilitat que la infecció mai no hagués estat erradicada del tot de l'explotació però no havia estat detectada en els controls posteriors. Aquest fenomen es diu infecció residual i és **un dels principals factors de risc dels nous brots de tuberculosi bovina**.

Si voleu obtenir més informació dels darrers brots de tuberculosi bovina a Catalunya podeu consultar aquest article de divulgació (en castellà) sobre els estudis epidemiològics que hem fet a partir de les dades de seqüenciament del genoma complet dels bacteris que hem aïllat dels diferents brots:

- *Pérez de Val, C. Riera i A. Sanz. Aplicación de la secuenciación masiva en la epidemiología de la tuberculosis animal. 2022. Albéitar 256, 22-26.*

Properes passes per erradicar la tuberculosi

Fa uns anys l'Organització Mundial de la Salut (OMS), l'Organització Mundial per a la Salut Animal (OMSA) i l'Organització de les Nacions Unides per a l'alimentació i l'agricultura (FAO) van proposar un **full de ruta** específic enfront a la tuberculosi zoonòtica (d'origen animal) amb l'objectiu de posar fi a l'epidèmia mundial de tuberculosi l'any 2030. Es tracta d'una aproximació *One Health* de la malaltia on es detallen els principals reptes per fer front a la tuberculosi en els animals amb la mirada fixada també en l'objectiu de l'erradicació de la tuberculosi humana. A casa nostra ja hem reforçat aquesta vigilància de la tuberculosi zoonòtica, tal i com mencionàvem en una **entrada a Cresa & the City**. A banda d'això, ara, i com a mínim durant els propers anys, hem de **mantenir les principals mesures de vigilància, control i prevenció** que ja hem estat implementant:

- Esforç diagnòstic: proves de la tuberculina a tots els ramats i si s'escau, proves complementàries al laboratori, així com proves de confirmació *postmortem*.
- Vigilància estricta als escorxadors de remugants domèstics (bovins, cabrum i ovins) i anàlisi de totes les lesions sospitoses.
- Realització de proves pre-moviment en explotacions categoritzades de risc de patir tuberculosi.
- Vigilància de les espècies silvestres susceptibles, especialment en les àrees de brot.
- Implementació de mesures reforçades de bioseguretat en les àrees de major risc.
- Un pla d'erradicació de la tuberculosi caprina.
-

L'IRTA-CReSA davant del nou context

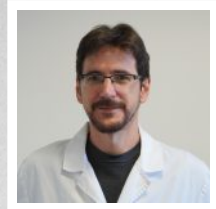
El CReSA (IRTA-CReSA des de 2015), gràcies a l'impuls i lideratge inicials del Dr. Mariano Domingo, també catedràtic de la UAB, ha estat implicat tant en el suport científic i tècnic, com en la pròpia concepció i seguiment de les actuacions empreses pel DACC per a fer front a la tuberculosi animal a Catalunya des dels anys 90' del segle passat fins a data d'avui. Aquests anys han servit per entreteixir i reforçar els lligams entre tots els actors que estem implicats en el control de la malaltia (ramaders, veterinaris, caçadors,

metges, investigadors, laboratoris o administracions públiques). En aquest marc, la Unitat de Micobacteris de l'IRTA-CReSA continuarà treballant els propers anys donant suport a les autoritats competents, realitzant el diagnòstic de la malaltia en animals domèstics i silvestres i, com no podia ser d'una altra manera, fent recerca, desenvolupant noves i millors eines de control o aportant nous coneixements sobre l'epidemiologia de la tuberculosi a Catalunya, contribuint així a accelerar la seva erradicació.

Coneix més sobre l'autor d'aquest post:

Bernat Pérez de Val

bernat.perez@irta.cat

+ info

Tuberculosi zoonòtica, un repte de salut pública?

Tuberculosi bovina: reptes i controvèrsies (IV). El paper de la fauna silvestre

24 de març, Dia Mundial de la tuberculosi

Sovrn

Publicació

- **Tags**

AEBioS Antibiòtics **Bacteris** Biocontenció Bioseguretat Diagnòstic Ebola Escorxador
ICTS One Health ovelles PCR priones **Prions** Salut pública SARSCoV2 Seguretat alimentària
Tesis tuberculosi Vacunes **Virus Zoonosis** Biocontenció Bioseguretat Seguretat alimentària

-

-

-

- **Autors**

© 2023 CReSA & the city blog

IRTA
CReSA

